

Preek Lukas 15:1-7

- Schildwolde, 14 mei 2017
- Kees van Dusseldorp
- openbare geloofsbelijdenis
- mmv Statement
- orgel: Harm Woltjer, Eelco Koehoorn
- bijdrage: Alinda & Anne-Petra Harmanny

Thema: 'deel in Mijn vreugde!'

Liturgie:

- mededelingen

binnenkomst belijdeniscatechisanten: witte roos bij doopvont, daarna op voorste rij ondertussen zingt gemeente: Ld.87:1,2,5 (doop)

votum en groet

Ps.105:1,2,5 (blijdschap)

gebed

lezen: Luk.15:1-10

bijdrage Alinda en Anne-Petra (begeleiding piano): *God is mijn herder* (Opw.790)

JhH 569 *Heer, wees mijn gids* (begeleiding E. Koehoorn)

preek: **'Deel in Mijn vreugde!'**

Ps.111:1,6 (samen vreugde in Gods werk)

openbare geloofsbelijdenis

vragen – persoonlijk ja woord – knielen – zegen

Opw.710 – aangepast ('zegen hen') (begeleiding Statement)

uitreiking belijdenisgeschenken

apostolische geloofsbelijdenis

Opw.488 *Heer, ik kom tot U.* (begeleiding Statement)

gebed

collecte. tijdens collecte: Opw.334 *Heer, uw licht en uw liefde schijnen* (begeleiding Statement)

Gz.161:1,4 (en op duizend wegen...)

zegen

na afloop: mogelijkheid tot feliciteren in de kerkzaal, koffie in de Kandelaar

Gemeente van Christus,

** wat verloren is krijgt de meeste aandacht **

Ben je wel eens een schaap kwijtgeraakt? Dat overkomt maar weinigen van ons. Misschien ben je wel eens een kind kwijtgeraakt in de dierentuin of op de markt. Of met een groepje op schoolexcursie. Dan snap je die herder een beetje. Als hij 's avonds zijn schaapjes telt, komt hij niet verder dan negenennegentig van de honderd. Eén is achtergebleven, een eigen kant op gelopen of gevallen. De herder trekt erop uit. Hij zoekt en zoekt tussen de heuvels en in de bossen. Om dat ene schaap maar terug te vinden. En hij is zo blij als hij het vindt. Hij tilt het met een zwaai op zijn schouders en draagt het naar de kudde.

Een prachtig verhaal. In kinderbijbels wordt het mooi ingevuld. Over een eigenwijs lammetje. Dat z'n pootje pijn had gedaan. En zo zielig mekkerde. Over de moeizame zoektocht van de herder. Maar hoe je het verhaal ook vertelt, uiteindelijk wordt het feest. 'Deel in mijn vreugde! Ik heb het schaap gevonden dat verdwaald was.'

'En wij dan? Hij laat ons zomaar achter in de woestijn! Moet hij zoveel tijd besteden aan dat eigenwijze beest? Maar wij dan? Wordt gehoorzaamheid niet beloond? Je moet toch gewoon netjes meelopen met de kudde? Nee hoor, hij gaat achter die ene aan. En wat als er nu iets met ons gebeurt?' Kun je het je voorstellen? Dat die negenennegentig andere schapen zo mopperen?

Ze hebben een punt. Inderdaad, alle aandacht gaat uit naar die ene die verloren was. Dat maakt Jezus duidelijk met zijn verhaal. Wat verloren is, krijgt de meeste aandacht. Zo werkt het onder mensen. Een mens met problemen krijgt meer aandacht dan een mens zonder moeiten. Een mens met ziekte krijgt meer zorg dan een gezond mens. En zo werkt het ook bij de Heer. Wie verloren is, wordt gezocht. De herder gaat erop uit. Zijn rust is weg. Zijn blijdschap is kapot.

Jezus vertelt twee kleine gelijkenissen om iets van zichzelf duidelijk te maken. De man die op zoek gaat naar zijn schaap. De vrouw die alles op de kop zet omdat ze een muntstuk kwijt is. Zo zet Jezus zich compleet in om het verlorene te zoeken. Daarom is hij vaak te vinden te midden van mensen met een mislukt leven. Vastgelopen of buitengesloten. Tollenaars en zondaars, hoeren en zieken. Jezus eet met hen aan één tafel. Het was de Farizeeën en schriftgeleerden een doorn in het oog. 'Zo ben ik', zegt Jezus. 'Mijn aandacht gaat uit naar zondaars. De verachte mensen gaan mij aan het hart. Mensen die hun eigen leven de vernieling in helpen, wil ik verlossen. Mensen tot bekering brengen, daarvoor ben ik gekomen. Zonden vergeven, daar ligt mijn hart.' Zo is onze Heer! En in het spoor van Jezus mag het zo toegaan in de kerk, het lichaam van Christus. De extra zorg voor zwakken: de ouderen, de vreemdelingen, de gehandicapten, de zieken. De extra aandacht voor de verachten: de psychiatrische patienten, de daklozen, de mensen met een vlekje, de mensen met een verleden. Niet alleen de succesvolle mensen. Niet alleen wie zijn of haar leven een beetje in balans heeft gekregen. Niet alleen wie netjes en fatsoenlijk met anderen omgaat.

Wat verloren is, krijgt bijzondere aandacht. Dat vindt niet iedereen leuk. En toch is het terecht. En zo nodig. Zo is onze Heer! 'Deel in Mijn vreugde!'

** Jezus wil zijn volk compleet hebben **

Een verloren schaap, gezocht en gevonden. Een verloren schelling, gezocht en gevonden. Jezus is er voor de verlorenen. In deze gelijkenissen klinkt ook nog iets anders. Jezus presenteert zich als de eigenaar van het volk. Bij de schapen gaat het om de bezitter van de kudde. Ook de vrouw is de bezitster van een sieraad van tien drachmen. Zo is de Heer de Koning van een compleet volk. Een nieuw volk, bestaande uit mensen die door God in liefde zijn gekozen. Dat is zijn vreugde. Zijn passie. Zijn missie.

‘De mensen die ik kwijt ben, die haal ik er weer bij. En de mensen die nog niet de aansluiting maken. En de mensen die hun roeping nog niet verstaan. Ik ga erachter aan. Het volk is mijn kudde. Ik zal zelf voor mijn schapen zorgen. Ik laat het niet over aan anderen. Ik weet wie ik mis. Ik zoek hen op. Ook die aan de rand. Die zichzelf verstoppt. Die zichzelf in problemen brengt. Die een ander kleurtje heeft. Of een ander luchtje. Ook hij hoort erbij. Ook haar wil ik erbij. Ik ben de goede herder.’

Het is de vreugde van de Heer wanneer zijn volk compleet is. De vrouw was een van de tien muntstukken kwijt. Dan is de verzameling incompleet en het geheel waardeloos. Op zichzelf is over het verlies van een drachme wel heen te komen. Net zo goed als je een zilveren lepeltje wel missen kunt. Maar niet als dat lepeltje deel uitmaakt van een setje van tien. Dan zoek je naar dat tiende in alle hoeken en gaten, tot het geheel compleet is.

Jezus wil zijn kudde compleet hebben. Hij wil niemand missen die de Vader aan Hem heeft toegewezen. Weet jij wie dat precies zijn? Nee toch? Bekijk ieder mens die je tegenkomt dan als iemand naar wie Jezus op zoek is. Voor wie Hij zich gegeven heeft.

Zo leer je anders kijken. Jezus zat aan tafel met de mensen die veracht werden. Met mensen die zich van geen kanten hielden aan Gods geboden. Ze leefden buiten de normen en waarden van de samenleving. Zondaren. Maar Jezus zegt niet: Dit zijn vijanden van God. Nee, Jezus zegt: Dit zijn mensen die ik kwijt ben. Maar die er wel weer bij moeten! Jezus zegt niet: Laat die mensen links liggen. Laat ze in hun sop gaarkoken. Ze hebben het aan zichzelf te wijten. Nee, Jezus zegt: Mag ik bij jou eten? Mag ik in jouw huis komen? Laat je mij toe in je leven? Leef dan van Gods genade. Bekeer je. En volg Mij.

Voor Jezus Christus ligt er diepe vreugde in de compleetheid van zijn volk. Hij neemt geen genoegen met een kudde waar 1% aan ontbreekt. Zonder hen is het volk gehandicapt. Heb je wel eens een legpuzzel gelegd, om aan het eind erachter te komen dat er één stukje ontbreekt? Dan ben je niet blij met het resultaat. Jezus accepteert het niet als er mensen buitengesloten worden, die er wel in horen. Hij brengt ze erbij, ook al moet dat in de weg van bekering. Niemand kan gemist worden in het Koninkrijk van de Heer. Misschien denk je wel eens anders. Maar je hoort erbij en je moet erbij. Daarin ligt de grote blijdschap van de Heer. Met het uitzicht op de eeuwige glorie.

‘Deel in mijn vreugde’, zegt de Heer. Werk daarom mee aan alle pogingen om mensen bij Christus te brengen. Ouderen of jongeren. Ken je de Heer, blijf dan bij hem. En ondersteun zijn missie in deze wereld. Met je gebed. Met je geld. Met je bemoediging. Met je woorden. Met je daden. Ook als dat betekent dat jij misschien minder aandacht krijgt. Het gaat niet om mensen. Ik beloof je: In de vreugde van de Heer word ook jij gelukkig! Als hij blij is, gaat jouw leven open. Hij geniet van het nieuwe volk voor God.

** die liefde gaat ook naar mij uit **

Ik wil het wat persoonlijker maken. Zoveel liefde de herder had voor zijn verloren schaap, zoveel liefde gaat er van de Heer Jezus ook naar jou uit. Zo actief de vrouw zocht naar haar verloren schelling, zo actief zoekt de Heer ook naar jou. Bedenk het en zeg het met verwondering: 'Ook naar mij gaat die liefde van de Heer Jezus uit. Hij wil mij niet missen in zijn Koninkrijk. Hij wil mij erbij hebben, om met mij te wonen in het huis van Zijn Vader, om met mij te wandelen in die prachtig wereld.' Deze herder wil jou niet missen in zijn kudde! Hij heeft er alles voor over om je erbij te hebben. Hij heeft alles voor je. Zijn lichaam en zijn bloed! En Hij is ongelooflijk blij met ieder gevonden wordt.

Hoe kun je dat leren zeggen: 'Ook naar mij'? Niet omdat jij zo goed bent. Of zo slim. Of zo sterk. Of zo gevoelig. Het gaat over de liefde voor een *verloren* schaap. We spreken over de bewogenheid van de Heer met *zondaars*. Wie zichzelf *zó* wil zien, die leert de liefde van de Heer kennen. Jij bent verloren. Van jezelf. Ik ook. Je moet gered worden. En dat is wat Jezus doet. Daarom gaat die herder erop uit.

Misschien laat je leven een gestaag stijgende lijn van geloof zien. Of maak je juist enorme schommelingen mee. Je vindt van jezelf de Heer niet. Hij zoekt jou. Als je 'ja' zegt, dan is dat niet: 'Kijk eens hoe goed ik geloof'. Maar dan is het: 'Ja Heer, alstublieft, neem mij op de schouders. Ontferm u over mij. Neem mij bij de hand. Leid mij over uw wegen. Wijs mij uw paden. Draag mij door de wereld. En breng mij thuis.'

Dat belijden jullie straks. Dat was zichtbaar in jullie doop. Je hebt redding nodig. Dat wordt elke keer hernieuwd in het avondmaal. 'Heer, alleen in U ligt mijn redding en mijn leven. Heer, wat een wonder, dat u zich voor mij gegeven hebt. Dat u mij roept en zoekt. Mij draagt en leidt. Ik aanbid u. Ik luister naar u!'

Niemand wil een schaap zijn. Het klinkt zo dom, zo volgzaam, zo saai. Maar ieder wil wel geliefd zijn. Gekend en gekozen. In je diepste zelf. Aanvaard, ook met je eenzijdigheden, gebreken, verleden, stommiteiten en slechte eigenschappen. Voor de Heer is dat allemaal geen breekpunt. Hij zoekt. En roept. Jou persoonlijk. Ieder van jullie. En gaat in je leven aan het werk. Hij laat je niet zitten waar je zit. Er is redding. Hij brengt je in beweging. Maakt je een beter mens. Een nieuw mens. Zoals je bedoeld bent.

Ik nodig je uit om dat in je eigen leven te ontdekken. De beloften die de Heer jou persoonlijk heeft gedaan. Al die momenten dat Hij het evangelie je laat horen. Al die mensen die iets van de Heer aan jou laten horen en laten zien. Misschien zijn er momenten in je leven, waarin je de nabijheid van de Heer direct hebt ervaren. Of momenten, waarop je teruggeroepen werd van verkeerde wegen. Kijk naar doop en avondmaal, waar de Heer zich persoonlijk aan je verbindt. Bewijzen voor de liefde van de herder om precies jou bij de kudde te krijgen. Zoveel liefde gaat van de Heiland uit naar jou persoonlijk!

Vergeet het nooit. Welke liefde de Heer voor jou heeft. Hij houdt teveel van je, om je aan jezelf over te laten. Om je vast te laten lopen in deze wereld. Om je dood te laten gaan aan je zonden. Hij zoekt je. Hij roept je. Hij haalt je. Hij redt je. Hij draagt je. Blijf 'ja' zeggen tegen deze Heiland. Niet alleen vandaag. Maar alle dagen. Laat je door Hem op de schouders tillen. Steeds weer. Laat je terugroepen van je dwaalweg. Geef je over aan zijn liefde. En laat je motiveren door zijn Geest. Tot zijn blijdschap. Tot jouw geluk.

** wie zou niet blij zijn?! **

‘Deel in mijn vreugde...’ Dat is de bijzondere oproep van de herder en van de vrouw. Aan alle mensen om hen heen. Zo blij met wat eerst verloren was. Hier ligt de spits van deze gelijkenissen. De blijdschap met elke zondaar die bij Jezus hoort. Jezus mist die blijdschap bij de mopperende Farizeeën. ‘Jullie heten die verloren mensen niet hartelijk welkom. Jullie schrijven ze af. Waarom zijn jullie niet blij met ieder mens die Christus vindt? In de derde gelijkenis, de gelijkenis van de verloren zoon, wordt Jezus nog scherper: ‘Als je niet blij bent met elke broer die het leven vindt, dan sta je er zelf buiten.’

‘Deel in mijn vreugde...’ Zo komen de verhalen van Jezus naar ons toe. Wees oprecht blij met iedere broeder of zuster. Omdat in de hemel feest gevierd wordt voor ieder mens. De engelen in de hemel zijn blij, zegt Jezus. Waarom jullie dan niet? Zo Jezus houdt ons de spiegel voor. Wees blij met elkaar in de gemeente, in het bijzonder met de mensen die in jouw ogen zwak zijn. Steek energie in de mensen die het moeilijk hebben of die moeilijk zijn. Waar haal jij het recht vandaan om commentaar te leveren op iemand, als Jezus hem of haar draagt op zijn schouders? Waar haal je het lef vandaag om iemand vast te pinnen op het verleden, als de engelen blij zijn met de bekering van een zondaar? Hoe kom je erbij om op te kijken tegen mensen met een sterk geloof en neer te kijken op mensen die last hebben van heel veel twijfels? Zeker, je moet vast wel eens iets overwinnen. En het zal niet altijd lukken. Maar met de Geest van Christus moet het kunnen.

Wees blij met deze jongeren. Dat is een conclusie die ik vandaag trek. Laat die blijdschap merken, niet alleen vandaag, maar ook in de komende jaren. Als deze jongeren zich verder ontwikkelen. Blijdschap die zich vertaalt in betrokkenheid, in ruimte en in meedenken. Druk ze niet weg. Laat ze niet los. Wees niet negatief. Maar deel in de vreugde van de Heer over hen. Laat je vullen door zijn Geest. En geniet van elkaar in het leren gaan van Gods weg.

Maar ik trek ook die andere conclusie: Jongelui: wees blij met al die broers en zussen om je heen. Mensen die zich hebben laten redden. Die misschien ervaring hebben met de leiding van God. Die al in zoveel valkuilen getrapt zijn en steeds weer genade hebben gekregen. Die de strijd kennen tegen de zonde, tegen de verleiding, tegen de oppervlaktigheid, tegen het egoïsme, tegen alle leugens. Misschien snappen ze je leven niet. Voelen ze niet aan wat jou bezig houdt. Heb je vragen over hun keuzes. Schrijf ze niet af. Laat ze niet links liggen. Maar deel in de vreugde van de Heer over hen. Laat je vullen door zijn Geest. En geniet van elkaar in het leren gaan van Gods weg.

‘Deel in mijn vreugde...’ zegt Jezus. Wie deelt in de vreugde van de Heer, die geniet zelf van genade en gemeenschap. In de blijdschap van de Heer gaat jouw leven open.

‘Deel in mijn vreugde...’ zegt Jezus. Wees blij met elkaar. Ook als het nooit je vriend zal worden. Zoek het heil van de ander. Wie zich al heeft laten redden. Wie de aansluiting nog moet maken. En wie de roeping nog moet horen.

Tot vreugde in de hemel. En tot blijdschap voor jezelf.

Amen